

Bouwen aan de toekomst, samen aan de slag!

Coalitieakkoord 2022-2026

THE GLOBAL GOALS

Klimaat en milieu	16						
Sociaal domein	18						
Onderwijs	20						
Sport, kunst en cultuur	21						
Financiën	22						
Bijlage - wethouders en portefeuilles	23						

Inleiding

De afgelopen weken hebben wij als Soest2002, GGS, VVD en PvdA onder leiding van formateur Mark Berntssen met elkaar gewerkt aan dit akkoord. Een intensieve periode waarin stilgestaan is bij de vraag achter de vraag en de verschillen, maar vooral de overeenkomsten. Wij beseffen dat het voor de mensen die niet aan de onderhandelingstafel zaten nog als een revolutie kan worden gezien dat Soest2002 en GGS (die - in de woorden van informateur Yvonne van Mastrigt - veelal gewend waren tegenover elkaar te staan) nu samen met VVD en PvdA een coalitie vormen. Wij nemen de raad graag mee in de uitkomst van onze gesprekken.

Samen aan de slag

Zoals ook door informateurs Van Mastrigt (Bouwen aan vertrouwen: wij willen het allemaal echt anders) en Berntssen (Wees zelf de verandering die je in Soest wil zien: over zeggen wat je doet en doen wat je zegt) in hun rapporten werd benoemd, willen niet alleen wij als beoogde coalitiepartijen, maar juist de gehele raad het écht anders en meer samen doen.

Wees zelf de verandering die je wilt zien

Dat wij het met elkaar écht anders en meer samen willen doen, roept de vraag op hoe wij daar invulling aan denken te geven. We werken immers soms vanuit verschillende overtuigingen en hebben niet altijd dezelfde visie op wat er in Soest moet gebeuren. Dit weten we van elkaar en dat accepteren we van elkaar. Vanuit deze grondhouding hebben we ons gericht op wat ons bindt en hebben we een aantal uitgangspunten geformuleerd om samen te werken:

- We zorgen ervoor dat iedereen zijn inbreng kan leveren.
- We voeren het gesprek op basis van kennis, inhoud en argumenten.
- We tonen respect voor elkaars rollen en handelen vanuit vertrouwen.

- We zorgen voor transparantie in ons handelen.
- We houden rekening met belangen van minderheden.

Deze uitgangspunten passen we wat ons betreft niet alleen toe in het politieke bestuur, maar ook in de interactie met de samenleving. Graag leggen we deze uitgangspunten dan ook expliciet aan uw raad voor.

Samen zijn wij inwoners van de gemeente Soest. Dus waar u in dit coalitieakkoord Soest leest, gaat dit over de gemeente Soest en daarmee ook over Soesterberg.

Bouwen aan vertrouwen

In het voorliggende coalitieakkoord hebben we waar mogelijk rekening gehouden met de tussentijdse inbreng van de partijen die niet aan de onderhandelingstafel zaten. Wij zijn de partijen zeer erkentelijk voor deze inbreng. Vaak zagen we een welkome aanscherping op of ondersteuning voor onze voornemens, en soms leidde uw inbreng tot voor ons waardevolle aanvullingen op het akkoord.

We hopen op een brede steun in de gemeenteraad, zowel op inhoud van dit akkoord als vooral ook op het hoe: hoe geven wij samen vorm aan de uitvoering van allerlei processen. Het is voor ons een bewuste keuze dat het akkoord 'niet in beton gegoten is' en niet gedetailleerd is uitgewerkt. Wij zien dat als een belangrijk element van het 'hoe' en het 'samen': wij blijven openstaan voor aanvullingen en suggesties.

Vizier op de toekomst

In het overdrachtsdocument gaf het vorige college al aan, met een parafrase op de Omgevingsvisie: 'De nieuwe raadsperiode bestrijkt een periode van vier

jaar. Te kort om alles wat moet te realiseren, maar lang genoeg om stappen te zetten om ver te komen.' Deze boodschap willen we graag als gezamenlijk richtsnoer voor ogen houden.

Global goals

Het vizier op de toekomst willen we in de komende raadsperiode verbinden met de global goals, ook wel de sustainable development goals of in goed

Nederlands de duurzame ontwikkelingsdoelen genoemd. Als globalgoal-gemeente plaatsen we ons daarmee in een internationale gemeenschap, waarin 193 landen zijn overeengekomen doelen na te streven op het gebied van klimaat, armoede, mensenrechten, onderwijs en gezondheid. Als eerste stap hebben we in de inhoudsopgave bij de verschillende thema's de relevante logo's uit het globalgoals-programma geplaatst. Verdere stappen willen we graag zetten na afronding van de quickscan, die dit jaar wordt uitgevoerd.

THE GLOBAL GOALS

Bestuur en dienstverlening

We streven naar een klantgerichte, efficiënte en informatieveilige dienstverlening. We zijn ons hierbij van bewust dat de samenleving steeds hogere eisen aan de gemeente stelt.

Inwoners, ondernemers en gemeente hebben elkaar nodig. Wij willen inwoners en ondernemers dan ook in een vroeg stadium betrekken bij het maken van plannen en aan hen ruimte geven voor initiatieven. Dit vergt dat wij (organisatie en bestuur) openstaan voor de samenleving en de verbinding met inwoners en ondernemers blijven maken.

Daar willen we snel en samen mee aan de slag.

Ambtelijke organisatie vergt krachtige impuls

Het piept en het kraakt in onze ambtelijke organisatie. Oplopende wachtlijst-

ten bij de aanvragen voor ruimtelijke initiatieven, stagnerende plannen voor woningbouw, verouderde beleidskaders, onvoldoende ruimte voor het begeleiden van inwonerinitiatieven, onvoldoende aandacht voor gemeente overstijgende zaken. De symptomen zijn steeds nadrukkelijker zichtbaar. De eerste resultaten vanuit de taskforce Bouwen en Wonen maken duidelijk dat stevige maatregelen noodzakelijk zijn. Wij zijn ons er bovendien van bewust dat de ambities uit dit coalitieakkoord de druk op de ambtelijke organisatie nog verder verhogen.

Om uit deze impasse te komen is een significante impuls noodzakelijk om de ambtelijke organisatie in de breedte weer op orde te krijgen, maar niet alleen dat. We willen zorgen voor herstel van vertrouwen, een nieuw elan, nieuwe perspectieven. Daarbij zijn we ons ervan bewust dat we te maken hebben met een overspannen arbeidsmarkt, waarbij het een uitdaging is om nieuwe medewerkers aan te trekken, maar ook om huidige medewerkers voor Soest te behouden.

Hiermee dient reeds in het lopende jaar een start te worden gemaakt.

Voor het lopende jaar willen we prioriteit leggen bij het actualiseren van verouderde beleidskaders en het op orde brengen van de formatie.

Wij vragen het college hiertoe in de begroting 2023, en zo mogelijk nog bij de voorjaarsnota 2022, nadere voorstellen aan de raad voor te leggen en daarbij aan te geven hoe deze ertoe bijdragen de gestelde doelen te realiseren. Hierbij zullen ook de overige opgaven en ambities uit dit akkoord moeten worden betrokken.

Met de samenleving in gesprek

De uitkomsten van de recente burgerpeiling (waarstaatjegemeente.nl) laten zien dat inwoners meer ruimte willen voor initiatieven en eerder betrokken willen worden bij gemeentelijke plannen. In de wijk Smitsveen zien we ook dat inwoners de inspanningen van de gemeenten hiertoe waarderen.

De resultaten van de burgerpeiling bieden naar onze overtuiging een uitgelezen kans om – per wijk en de kern Soesterberg – een open gesprek met de samenleving aan te gaan. Wij zijn hierbij benieuwd naar het antwoord op vraag wat inwoners zelf willen en kunnen doen in hun wijk. En daarnaast hopen we gevoed te worden met opvattingen en ideeën van inwoners over zaken rond wonen, thema's die het sociaal domein betreffen en onderwerpen die de relatie inwoner en gemeentebestuur raken.

Dienstverlening, communicatie en informatievoorziening

Een veranderende samenleving vereist een gemeentelijke organisatie die daarop inspeelt. Een van de speerpunten is een goede informatievoorziening en een goede informatiestructuur waardoor onze gemeente de dienstverlening aan inwoners en bedrijven kan verbeteren.

Voor de komende raadsperiode zien wij de volgende opdrachten:

- Een transparante en open gemeente, overeenkomstig de doelen van de recent in werking getreden Wet open overheid.
- Een communicatieve gemeente, die haar berichtgeving duidelijk, snel en consequent uitdraagt (website, sociale media, de pers), met voldoende aandacht voor onze niet-digitaal toegeruste inwoners.
- Een gemakkelijk bereikbare gemeente voor inwoners en ondernemers, zowel fysiek, telefonisch, als digitaal.
- Een gemeente die haar informatiebeleid op orde heeft en houdt. Onder invloed van maatschappelijke en technologische ontwikkelingen verandert onze wereld razendsnel. Onze inwoners willen snel, effectief en digitaal geholpen worden en direct toegang hebben tot juiste en volledige informatie. Om zulke dienstverlening te kunnen bieden hebben we een ICT-infrastructuur nodig waarin we effectief, digitaal en plaats- en tijdsafhankelijk kunnen (samen)werken.
- Een gemeente die te allen tijde oog houdt voor de menselijke maat, waarbij onze kwetsbare inwoners in het bijzonder aandacht behoeven. Wij denken dat de middelen die we in dit kader van het Rijk ontvangen hiervoor uitstekend kunnen worden ingezet.

Samenwerken, met de blik naar buiten

Soest opereert niet op een eiland. Onderwerpen als mobiliteit en verkeer, energietransitie, ecologische verbindingzones en woningbouw vragen om bovengemeentelijke oplossingen. Het Bureau Regio Amersfoort neemt hierbij namens de deelnemende gemeenten het voortouw. Om als gemeente grip te houden op deze ontwikkelingen is het noodzakelijk om aan de regionale tafel te zitten, mee te ontwikkelen en mee te sturen. Hiertoe zijn we op dit moment onvoldoende in staat. Ook dit betekent dat we moeten investeren in ons ambtelijk apparaat. Tegelijkertijd zullen we als regio ook het gesprek moeten aangaan over de bestuurskracht van de Regio Amersfoort zelf. Dit vraagt ook van de raad een actieve bijdrage.

Samenwerken doen we ook door aan partners, projectontwikkelaars, woningcorporaties marktpartijen en andere professionals (en dat kunnen uiteraard ook inwoners zijn) ruimte te geven voor de inbreng van creatieve en innovatieve ideeën. Wij denken dat hier kansen liggen, zowel binnen het fysieke als het sociale domein.

Veiligheid

In 2022 wordt gestart met de herijking van het huidige Integraal Veiligheidsplan 2019-2022. Wij willen prioriteiten leggen bij de thema's ondermijning en jeugd- en jongerenoverlast (met specifieke aandacht voor de inzet van straatcoaches en buurtouders).

Een belangrijke overtuiging is, ook hier, dat gemeente en samenleving elkaar nodig hebben voor een veilig Soest.

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Woningbehoefte: urgent, ambitieus en complex

De woningbehoefte is, net als bijna overal in Nederland, in de gemeente Soest bijzonder groot. Volgens huidige inzichten (zie de Woondeal, 14 juli 2021) zijn er tot 2030 1500 woningen nodig voor Soest, inclusief Soesterberg. Maar ook in de periode daarna blijft de woningbehoefte groot (zie hiervoor bijvoorbeeld de Omgevingsvisie en het Ontwikkelbeeld 2030-2040 Regio Amersfoort).

We zijn ons ervan bewust dat deze opgaven urgent, ambitieus en complex zijn. Zeker in een tijd waarin locaties schaars zijn, de arbeidsmarkt overspannen is en er rekening moet worden gehouden met de eisen op het gebied van natuur, klimaat en ecologie.

Voor de korte termijn focussen we ons op de reeds in gang gezette projecten, de kamers 2 en 3 in Soesterberg en op de grotere bouwinitiatieven. De blik richten op alleen deze komende vier jaar (het nu) als bestuursperiode is te beperkend. Dat vraagt niet alleen iets van ons als coalitie, maar juist iets van ons als geheel gemeentebestuur en onze samenleving. Los van de verkiezingsuitslag zagen wij al bij de Omgevingsvisie dat onze samenleving consensus heeft over het feit dat er gebouwd moet worden, maar niet over de locaties. Met al deze verscheidenheid is een traject samen met de raad en de samenleving essentieel. Wij moeten en willen hier samen binnen deze raadsperiode uit komen, dat zijn wij aan elkaar en onze samenleving verplicht.

In deze context willen we met uw raad tot een nader afwegingskader komen en die aan onze samenleving voorleggen zodat wij op de middellange en lange termijn tot een gezamenlijke route komen.

Leidende principes

Omdat bouwen zoveel meer is dan stenen stapelen, vinden we het van belang om een aantal uitgangspunten te formuleren. Dit zijn wat ons betreft:

- Behoud dorps karakter van Soest
- Behoud groene karakter van Soest
- Bouwen binnen de rode contouren zolang het dorps en groene karakter niet wordt aangetast. Op het moment dat dit in het geding komt, zal voor de (middel)lange termijn naar de rafelranden worden gekeken.
- Prioriteit geven aan doorstroming op de woningmarkt
- Prioriteit geven aan de bouw van betaalbare woningen
- Bereidheid om – onder nader te stellen voorwaarden - mee te werken aan transformatie niet-woningen naar woningen
- Focus op projecten met de gemeente in de regie, kamers 2 en 3 in Soesterberg en kansrijke grotere bouwplannen

- Anticiperen op toekomstige woningbehoefte
- Gemeente aan het stuur
- Stimuleren van en ruimte geven aan innovatieve concepten.

Op enkele uitgangspunten gaan we hieronder nader in.

Samenhang rode contouren en behoud groen en dorps karakter

Wij willen de hiervoor genoemde uitgangspunten in samenhang bezien. Daarvoor is het nodig nader te duiden waarom we het groene en dorps karakter graag willen behouden.

Een groene omgeving bevordert de sociale cohesie, nodigt uit elkaar te ontmoeten, heeft een positief effect op het welbevinden en levert een positieve bijdrage aan de klimaatadaptatie.

Het dorps karakter van Soest zien we terug in de menselijke maat, het snel 'buiten' zijn (de natuur is nooit ver weg), de ruimte om ons heen, de afstand tot de stad (Amersfoort), de bereikbaarheid per fiets, de zorg voor elkaar en het ontbreken van grootstedelijke voorzieningen.

Een groen en dorps Soest zien we tegelijk als belangrijke waarden voor een vitaal Soest, waarin het goed wonen, werken, leven en recreëren is.

Juist om het groene, dorps en vitale karakter te behouden, zullen we bereid moeten zijn de grenzen van de huidige rode contouren ter discussie te stellen. Het is immers denkbaar dat er een moment komt dat verdere verdichting en/of hoogbouw binnen de rode contouren het karakter van Soest te zeer aantast. Wellicht kiezen we dan toch liever voor een 'rafelrand' buiten de rode contouren.

Prioriteit geven aan doorstroming op de woningmarkt

Door doorstroming komen ook (goedkopere) woningen vrij die geschikt zijn voor starters en gezinnen. Met name de bouw van meer seniorenwoningen is hiervoor een belangrijk instrument.

Betaalbare woningen

In het Masterplan Wonen en de daarop gebaseerde doelgroepenverordening zijn uitgangspunten geformuleerd ten aanzien van het sociale en middensegment (koop en huur). De eerste evaluatie van het Masterplan staat voor dit jaar gepland. Wij willen bij deze evaluatie in elk geval de volgende onderwerpen betrekken:

- Actualiseren huidige uitgangspunten en deze toetsen op haalbaarheid.
- De recente landelijke en provinciale beleidsplannen.
- De positie van starters en die van mensen met een sociale binding met Soest. Graag onderzoeken we of een aanscherping van de huisvestingsverordening voor deze groep mogelijkheden kan bieden.
- De vraag of en in hoeverre de eventuele invoering van de zelfbewoningsplicht (bij koop van woningen) voor Soest van meerwaarde kan zijn.

Transformatie niet-woningen naar woningen

Wij staan in beginsel positief tegenover het toevoegen van (leegstaande) niet-woningen aan het woningbestand. Om hierin verantwoorde keuzes te kunnen maken is het noodzakelijk te beschikken over de uitkomsten van het (lopende) onderzoek naar werklocaties. Bovendien willen we dit onderwerp in samenhang bezien met het gemeentelijk retailbeleid.

Focus en prioritering

Wij willen een versnelling van het bouwen realiseren. In de wetenschap dat wij een ambtelijke organisatie kennen met zeer beperkte middelen en menskracht is focus nodig, zowel op de korte als op de middellange en lange termijn. Dit hebben we als volgt uitgewerkt:

- a. Voortvarende ontwikkeling van de reeds aangewezen locaties waarbij de gemeente in overwegende mate zelf regievoerder is: het Dalweggebied, Orlando en de toekomstige locatie Paulus Potterstraat (te slopen gymzaal, na gereedkomen nieuwe sporthal). Ten aanzien van deze locaties houden we vast aan de kaders, voor zover deze zijn vastgesteld.

- b. Ontwikkeling kamers 2 en 3 in Soesterberg (uitplaatsing bedrijven om woningbouw mogelijk te maken) in samenhang met de aankoop van Defensierrein, zodat de bedrijven voor Soest behouden blijven.
- c. Focus op lopende projecten en op bouwplannen met de woningbouw-potentie van ten minste 12 woningen. Deze grens is ontleend aan het Masterplan Wonen en de daarop gebaseerde doelgroepenverordening: voor plannen met ten minste 12 te bouwen woningen gelden de vastgestelde criteria ten aanzien van betaalbaar wonen.
- d. De samenwerking met woningcorporaties richten we op projecten die leiden tot meer woningen, die bovendien zowel duurzaam als betaalbaar moeten zijn. Het project Soesterberg-Kom is hiervan een goed voorbeeld.

Naast de hiervoor genoemde plannen, staan er meer locaties op de bestuurlijk-ruimtelijke agenda. Wij hebben hierover het volgende afgesproken.

De Meent

Voor ons geldt als uitgangspunt het brandveilig maken van het woonwagenveld. Daarnaast worden scenario's voor woningbouw uitgewerkt. We wachten de scenario's verder af. Definitieve keuzes wegen we af op basis van de hiervoor geformuleerde leidende principes.

TBS-terrein

Naar aanleiding van een door de raad aangenomen motie, wordt nu een onderzoek uitgevoerd naar werklocaties en de mogelijkheden van intensivering van het ruimtegebruik, verkleuring naar andere vormen van bedrijvigheid en transformatie naar woningen. Dit onderzoek vormt vervolgens de bouwsteen voor een te ontwikkelen visie op werklocaties.

Wij willen het nu lopende onderzoek afwachten en op basis daarvan bepalen of we dan voldoende zijn geëquipeerd om een integraal afgewogen besluit te kunnen nemen, of dat eerst de visie op werklocaties moet worden afgewacht.

Soesterberg-Kom

In dit gebied werken woningcorporaties aan de herstructurering van bestaande woningen, waarbij de intentie bovendien is om 100 woningen extra te bouwen. Dit vergt echter ook dat de gemeente bereid is te investeren in de openbare ruimte. Hiervoor worden momenteel scenario's voorbereid, met sterk uiteenlopende kostenindicaties. Wij zien dit project als bijzonder kansrijk en wachten met belangstelling de uitwerking van de scenario's af.

Anticiperen op toekomstige woningbehoefte

Omdat, zoals hiervoor al is opgemerkt, de woningbehoefte ook op de langere termijn (na 2030) groot blijft, willen we ons in deze bestuursperiode, het nu, daarop voorbereiden.

De samenleving heeft aangegeven dat er consensus is over het feit dat er gebouwd moet worden, maar niet over de locaties. Met al deze verscheidenheid is een traject samen met de raad en ook de samenleving essentieel.

We willen van de samenleving vernemen hoe zij denkt over thema's als hoogbouw, verdichting, bouwen aan de rafelranden van Soest, het bouwen boven winkels en bedrijven. Samen met de gehele raad zullen we dan wel duidelijke kaders moeten meegeven, zodat we geen verwachtingen wekken die we niet kunnen nakomen.

Een van deze kaders is wat ons betreft de definitie van het begrip 'rafelrand'. Hieronder verstaan we een gebied aan de rand van Soest, aansluitend aan de bebouwde kom, in ecologisch opzicht van minder waarde, waarbij de wegenstructuur niet ingrijpend hoeft te worden aangepast, dicht bij voorzieningen, bereikbaar met het openbaar vervoer, met behoud van het open karakter van het polderlandschap.

Wij willen deze zoektocht voortvarend ter hand nemen, zodat we snel duidelijkheid kunnen geven over toekomstige woningbouwlocaties aan onze inwoners. Wij streven daarom naar een afronding vóór 1 januari 2024. Bij dit proces is het van belang om vooraf heldere kaders, uitgangspunten en

criteria vast te stellen. Dit schept duidelijkheid voor inwoners en het verplicht het college en de raad om het besluitvormingsproces transparant in te richten. In een startnotitie wordt het proces beschreven, waar inwoners nadrukkelijk een rol in hebben. En dat uit verschillende, wij denken aan een drietal (start – inventarisatie - selectie), stappen zal bestaan. Deze startnotitie wordt aan de raad voorgelegd ter besluitvorming.

In dit kader willen we ook graag met de gehele raad en de samenleving spreken over de toekomst van het Willaertgebouw, bij voorkeur in samenhang met het lokale winkelcentrum. Functies die nu in het Willaertgebouw zijn gehuisvest zouden ondergebracht kunnen worden bij een huis van de samenleving, een concept dat aanvankelijk ook onderdeel uitmaakte van de plannen voor de Dalwegvisie (gemeentehuis).

De gemeente aan het stuur

Om verantwoord te kunnen bouwen is het noodzakelijk om te beschikken over inzicht in de consequenties ervan. Daarvoor zijn kaders nodig op velerlei gebied. Denk aan verkeer en mobiliteit, recreatie, ecologie, beeldkwaliteit, gebiedsvisies, riolering, stikstof, cultuurhistorie.

En, als we dat inzicht hebben, willen wij regie kunnen voeren om gewenste ontwikkelingen te faciliteren en ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Juist op dit punt zien we de verwachtingen nogal eens in teleurstelling eindigen. Waar we als raad of college denken te kunnen sturen, zijn de werkelijke beïnvloedingsmogelijkheden soms veel kleiner dan gedacht. Soms blijken we aan eigen kaders te zijn gebonden die we zelf niet meer in beeld hadden. Potentiële bouwlocaties als het Van Oestterrein en Advisie lijken deze stelling te illustreren.

Dit brengt ons tot de sterk gevoelde wens om dit thema met prioriteit op de bestuurlijke agenda te zetten en het onderwerp raadsbreed te bespreken.

Innovatieve concepten

Wij staan open voor innovatieve initiatieven die een bijdrage kunnen leveren aan het verminderen van de woningnood. We noemen hier bij wijze van voorbeeld het flexwonen, premantelzorgwoningen en nieuwe woonvormen voor jongeren en ouderen. Ook denken we hierbij aan het stimuleren van marktpartijen en woningcorporaties om een creatieve invulling te geven aan de plannen voor woningbouw.

Versnelling programma's Omgevingsvisie

De focus op volkshuisvesting en de beoogde versnelling daarvan onderstreept de noodzaak om de vier afgesproken programma's uit de Omgevingsvisies waar mogelijk eerder en sneller ter hand te nemen. Dit zijn:

- Mobiliteitsvisie (zie ook bij het thema Mobiliteit).
- Programma Selectie van toekomstige woningbouwlocaties
Hierbij zorgen we ervoor dat de raad en de samenleving in een vroeg stadium betrokken worden. Bij de keuze van locaties moet het voor inwoners en omwonenden helder zijn waarom er voor de betreffende locatie is gekozen.
- Programma Water, Riolering en Klimaatadaptatie (zie ook bij Klimaat en milieu).
- Ontwikkelingen langs de Amersfoortsestraat.

Middelen

Bij het thema Bestuur hebben we uiteengezet dat een stevige impuls noodzakelijk is om de ambtelijke formatie op peil te brengen. Voor de concrete bouwprojecten is daarbovenop specifieke extra capaciteit benodigd, waarvan de kosten ten laste worden gebracht van deze projecten.

Het is nog niet duidelijk wat de financiële consequenties zijn van de ontwikkeling van kamers 2 en 3 in Soesterberg. Hierover wachten we de adviezen van de taskforce Bouwen en wonen af. Afhankelijk van de maatschappelijke opbrengsten van het plan (in brede zin) zijn wij bereid om hiervoor zo nodig en zo mogelijk aanvullende gemeentelijke middelen beschikbaar te stellen.

Voor de gewenste versnelling van de uitvoering van de vier programma's uit de Omgevingsvisie stellen we indien nodig extra middelen beschikbaar.

Mobiliteit

Zoals we al bij het thema Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening al opmerkten, is het van eminent belang te beschikken over een mobiliteitsvisie. Wij zijn dan ook content dat hiervoor in de begroting 2022 middelen zijn uitgetrokken. Wij willen bij deze visie het thema duurzaamheid nadrukkelijk betrekken. Tegelijk constateren we dat er, net als nu het geval is, nog geen middelen zijn uitgetrokken voor de uitvoering. Omdat een plan zonder uitvoeringsbudget tot niets leidt, zullen we hiervoor vanaf de begroting 2023 middelen moeten ramen.

De verkeersveiligheid en dan met name de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers) zien wij als een belangrijk speerpunt. Wij geven

prioriteit aan de veiligheid op en bij rotondes (aanbrengen waarschuwingsverlichting), voetgangersoversteekplaatsen en de fietspaden in het buitengebied.

We onderstrepen het belang om verder uitvoering te geven aan het Regionaal Fietsplan Soest en de daarin opgenomen fietsverbindingen.

Zoals eerder is aangekondigd wordt in 2023 een geactualiseerd wegenbeheerplan opgeleverd. Dit plan zal, naar verwachting, resulteren in een significante verhoging van de nu geraamde budgetten voor onderhoud, renovatie en vervanging. Wij achten het daarom van groot belang om tijdig inzicht te hebben in de financiële consequenties.

Economie

Een sterke lokale economie, waaronder in onze groene gemeente ook recreatie en toerisme, is van groot belang voor de gemeente Soest. We willen een sterk ondernemersklimaat: openstaan voor nieuwe, innovatieve ideeën en (maatschappelijk) ondernemerschap. Daarom werken we voortdurend aan de ontwikkeling van de lokale economie en de werkgelegenheid.

Transformatie Defensierreinen: grote kansen voor Soest

In een brief van 13 mei 2022 heeft Defensie haar plannen (in hoofdlijnen) onthuld ten aanzien haar omvangrijke vastgoedportefeuille. Wij hebben vernomen dat het huidige Defensierrein - gelegen tussen Soesterberg, Leusden en Amersfoort - in beeld is voor een grote transformatie, met kansen op het gebied van werkgelegenheid, volkshuisvesting, verduurzaming en

energieopwekking (waaronder de in 2021 overeengekomen green & social deal). Hierover wordt rond de zomer 2022 nadere besluitvorming in het kabinet verwacht. Deze plannen komen nog boven op de beoogde aankoop van Defensierreinen voor de uitplaatsing van bedrijven op de kamers 2 en 3. Het is zaak om tijdig op deze ontwikkelingen te anticiperen, zodat we de genoemde kansen kunnen benutten. Hiervoor zal dus voldoende ambtelijke capaciteit moeten worden vrijgemaakt.

Dienstverlening aan ondernemers versterken

Wij willen de dienstverlening voor onze ondernemers versterken. De gemeente moet snel en adequaat bereikbaar en aanspreekbaar zijn. Door gebrek aan ambtelijke capaciteit is daarvan nu onvoldoende sprake.

Visie op werklocaties

We zien uit naar de nog op te stellen visie op werklocaties (zie ook bij het thema Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening). Deze visie geeft inzicht in wat er nodig is om onze bedrijventerreinen toekomstbestendig te maken.

Gesprek over zondagsopenstelling

Wij willen in deze raadsperiode graag met uw raad en de samenleving het gesprek aangaan over de zondagsopenstelling van winkels. De openingstijden op zondag zijn in de omliggende gemeenten Baarn en Amersfoort nu ruimer dan in Soest.

Parkeren blijft gratis

Parkeren is gratis in Soest. En dat blijft zo.

Natuur en landschap

Het groene karakter behouden

Het groene landschap is van grote waarde voor de kwaliteit van de gemeente Soest. De gemeente heeft veel gebieden met hoge natuurwaarden en bijzondere landschapstypen.

Biodiversiteit draagt bij aan de natuurwaarde en een gezonde leefomgeving van Soest. Inwoners willen we actiever betrekken bij het groenonderhoud in hun buurt. Niet alleen vanuit de groenwaarde is dit belangrijk maar het stimuleert ook de sociale cohesie.

Dit heeft blijvende aandacht nodig in de komende periode.

Groen Groeit Mee

Wij onderschrijven van harte de doelstellingen van het Groen Groeit Mee

Pact. Met het programma Groen Groeit Mee dragen we eraan bij dat het groen in onze regio evenredig meegroeit met wonen, werken, energie en mobiliteit. Graag zien we dat de verbinding wordt gelegd met Landschaps- en natuurontwikkelingsplan (LOP) 2019-2024.

Met het oog op de continuïteit is het is van belang om voldoende en tijdig financiële middelen in de begroting te ramen. Dit betreft niet alleen het Groen Groeit Mee Pact, maar ook de middelen die zijn gemoeid met het voortzetten van het LOP na 2024.

Volkstuinen

Volkstuinen, oases van groen, horen bij het dorpse en groene karakter van Soest. Zij bieden een plaats om elkaar te ontmoeten, dragen bij aan de sociale cohesie en passen in een gezonde levensstijl. Wij willen de ruimte voor volkstuinen daarom ten minste behouden en zo mogelijk uitbreiden.

Capaciteit voor Wet Natuurbescherming en Erfgoedwet (bescherming monumenten en archeologie)

Bij het thema Bestuur hebben we uiteengezet dat de ambtelijke formatie op orde moet worden gebracht. Wij geven hierbij in eerste instantie prioriteit aan het actualiseren van beleidskaders en de uitvoering van wettelijke regelingen. Daarmee maken we duidelijk dat er in elk geval capaciteit beschikbaar zal moeten komen voor de uitvoering van de Wet Natuurbescherming en de Erfgoedwet.

Natuur- en milieueducatie

In deze raadsperiode houden we de subsidie voor natuur- en milieueducatie op het huidige niveau.

Klimaat en milieu

Energietransitie

Het lijkt erop dat in het regeerakkoord voldoende uitvoeringsmiddelen worden vrijgemaakt om de energietransitie ook in Soest te kunnen versterken. Dit biedt de mogelijkheid om opgelopen achterstanden in te lopen. Ervan uitgaande dat de aangekondigde middelen daadwerkelijk worden verstrekt, willen in de komende periode focus en prioriteit leggen bij:

- Uitvoering van het huidige Programma Energietransitie 2020-2025
- Vaststelling van de Transitievisie Warmte, waarna gestart kan worden met het opstellen van de wijkuitvoeringsplannen
- Inzet op stimuleringsprogramma isolatie van woningen (met onder andere inzet van woningcorporaties, energiecoaches, financiële ondersteuning indien noodzakelijk, duurzaamheidsleningen), waarbij prioriteit wordt

gegeven aan woningen met een laag energielabel

- Inzet op stimulering zonnepanelen op daken (woningen en bedrijven)
- Opstellen en uitvoeren beleidsplan voor laadpalen
- Voortvarende uitvoering routeplan verduurzaming gemeentelijke gebouwen.

Wij staan terughoudend tegenover de plaatsing van windmolens en zonnepanelen. Wij zullen de uitkomsten van lopende onderzoeken kritisch beoordelen op de consequenties voor gezondheid en leefbaarheid.

In het regeerakkoord is het ambitieniveau ten aanzien van de CO₂-reductie verhoogd. In 2023 willen we bij een tussentijdse evaluatie bezien of er ruimte is ons ambitieniveau daarmee in lijn te brengen.

Green & social deal

Bij het thema Economie hebben we de plannen van Defensie in het gebied tussen Amersfoort, Leusden en Soesterberg belicht. Onderdeel hiervan vormt de in juni 2021 gesloten green & social deal, waarbij Soest een van de partners is. Ook vanuit het thema klimaat benadrukken we hier enorme kansen liggen, die we samen met onze partners beslist moeten oppakken.

Riolering Soesterberg

De aanpak van de riolering Soesterberg zien we als randvoorwaardelijk voor het realiseren van de vele kansen in en rond Soesterberg. Zie hiervoor ook het thema Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening.

Bij dit technisch en bestuurlijk omvangrijke vraagstuk zijn veel partijen betrokken. Het is daarom van essentieel belang de governance adequaat te organiseren. Wij vragen het college hierin het voortouw te nemen. Duidelijk moet worden wat de opgave is, hoe en wanneer we deze ter hand

gaan nemen en wat de financiële consequenties voor partijen zijn. Hierbij bepalen de ruimtelijke plannen zoveel mogelijk de tijdshorizon.

Grondstoffenaanpak

In de Grondstoffenaanpak 2021-2023 zijn onder meer de volgende doelstellingen opgenomen: een afvalvrije, circulaire samenleving in 2050, maximaal 135 kg restafval (grof en fijn) in 2023 per inwoner per jaar en maximaal 100 kg restafval (grof en fijn) per inwoner per jaar in 2025.

Om deze doelen te bereiken wordt al snel gekeken naar een vorm van diftar. Wij staan hier kritisch tegenover, onder meer vanwege het risico van ontwijkgedrag en omdat er goede alternatieven beschikbaar zijn. Wij willen daarom bij de komende evaluatie de te maken keuzen in een breder perspectief plaatsen.

Op dit moment zijn we contractueel gebonden aan systeem van voorscheiding van afvalstromen.

Wij zijn echter van mening dat een systeem van nascheiding, mede door de voortgaande technische ontwikkelingen, inmiddels de voorkeur verdient.

Wij roepen het college daarom op om tijdig het overleg met de AVU te starten de mogelijkheden te verkennen om nascheiding in te voeren.

Circulaire economie

Het streven is uiteindelijk gericht op een volledig circulaire economie in 2050, waarin grondstoffen en producten in een gesloten kringloop worden hergebruikt. Belangrijk, omdat een circulaire economie bijdraagt aan de CO2-reductie, biodiversiteit, de versterking van lucht-, water- en bodemkwaliteit en leveringszekerheid van grondstoffen. Wij willen hiertoe in de komende periode concrete stappen zetten. Hiervoor is het noodzakelijk eerst te weten waar we nu staan. Daarom wachten we de resultaten van de nulmeting af, waarvoor in de begroting 2022 extra middelen zijn geraamd.

Sociaal domein

Het sociaal domein raakt ons allemaal. Het gaat over mensen, die - al dan niet tijdelijk - niet zelfstandig in de samenleving mee kunnen doen. We hebben het bijvoorbeeld over de zorg voor jongeren en ouderen, mantelzorg, het terugdringen van eenzaamheid, werk en inkomen, schuldhulpverlening, en - steeds belangrijker – het voorkomen van problemen (preventie). Wij willen er zijn voor mensen die ons nodig hebben.

Nieuwe visie nodig op het sociaal domein

In 2016 hebben we, snel na de grote decentralisaties, een strategische agenda sociaal domein opgesteld. Hoewel een aantal uitgangspunten nog steeds valide zijn, weten we dat onze maatschappelijke omgeving snel en

voortdurend verandert, waarbij nieuwe accenten worden gelegd en anders wordt aangekeken naar de rolverdeling tussen overheid en samenleving. Wij willen daarom deze nieuwe raadsperiode starten met een herijking van de strategische agenda voor het sociaal domein en hiervoor een nieuwe visie ontwikkelen. Hierbij willen we als centrale vraag meegeven: Wat voor een gemeente willen we zijn als het gaat om zorgen voor elkaar?

Hierbij formuleren we de volgende uitgangspunten

- De raad stuurt aan de voorkant. Daarom wordt als eerste stap een startnotitie voorgelegd.
- Het antwoord op de vraag wat voor een gemeente willen we zijn als het gaat om zorgen voor elkaar? komt vooral van onze inwoners. Hierbij geven we wel duidelijke kaders mee. Het is aan de raad om definitieve keuzes te maken.
- Maak de verbinding met het fysieke domein, waarbij aansluiting wordt gevonden met het groene en dorpse karakter van Soest. Denk aan sociale cohesie, elkaar ontmoeten (zoals dat plaatsvindt bijvoorbeeld op en bij speelplaatsen en volkstuinen) en (zo mogelijk betaalbaar) wonen met zorg (waaronder (pre)mantelzorgwoningen).
- Maak gebruik van lokaal beschikbare data en benut de ervaringen vanuit de coronaperiode en de gebiedsgerichte aanpak Smitsveen.
- Geeft volop ruimte aan initiatieven vanuit de samenleving.
- De nieuwe agenda dient een kapstok te bieden voor verdere uitwerking in de onderliggende beleidsvelden, zoals schuldhulpverlening, armoedebeleid, participatie en re-integratie en wonen met zorg.

Uitvoering geven aan het Regenboog Stembusakkoord

Op 26 februari 2022 hebben meerdere lokale lijsttrekkers het Regenboog Stembusakkoord getekend. Hiermee beloofden zij alle vormen van discriminatie aan te zullen pakken, of het nu is wegens (een combinatie van) seksuele oriëntatie, geslachtskenmerken, genderidentiteit, genderexpressie, geslacht, huidskleur of welke grond dan ook.

Het overkoepelende thema - de inclusieve samenleving - betrekken we bij de te herijken visie op het sociaal domein.

Lessen uit het project Smitsveen

2022 is het laatste jaar van het project Smitsveen. Tegelijk is de wijk Smitsveen opgenomen in de Woondeal regio Amersfoort, opgave Vitale Wijken. We gaan er daarom van uit dat de intentie is om het project Smitsveen hiermee te borgen en continueren. Wij roepen het college op de ervaringen vanuit dit project eveneens te betrekken bij de te herijken visie op het sociaal domein. Tegelijk roepen we het college op om te bezien of en in hoeverre de ervaringen uit de projecten van waarde kunnen zijn voor andere wijken van Soest en het dorp Soesterberg.

Sociaal-culturele accommodatie Soesterberg

Het groeiend aantal inwoners van Soesterberg vraagt erom dat het aanbod van voorzieningen meegroeit. Wij omarmen dan ook het initiatief te komen tot een sociaal-culturele accommodatie in Soesterberg. Aangezien er nog geen structurele middelen beschikbaar zijn, verzoeken wij het college om deze in de begroting 2023 op te nemen.

Herijking subsidiemethodiek

Onze huidige subsidiemethodiek, gebaseerd op beleidsgestuurde contractfinanciering (BCF), richt zich vooral op de gevestigde instellingen. Wij willen de focus verleggen door de subsidieverlening meer te koppelen aan gemeentelijke doelstellingen. Met het oog hierop willen we de huidige BCF-methodiek in de komende periode herijken.

Onderwijs

Onderwijs is de sleutel voor de ontwikkeling van een kind én van een samenleving. De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de aansluiting van zorg en onderwijs goed vorm te geven, onderwijsachterstanden bij kinderen tegen te gaan, toe te zien op de leerplicht en diverse andere specifieke wettelijke taken. Onderwijs heeft daarmee duidelijke raakvlakken met zowel het fysieke als het sociale domein.

Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs

In 2021 is het Integraal Huisvestingsprogramma Onderwijs vastgesteld. Een ambitieus programma waarvan nu echter duidelijk wordt dat de uitvoering, nog afgezien van de sterk stijgende bouwkosten, door een gebrek aan

ambtelijke capaciteit dreigt te stagneren. Wij noemen in dit kader het Griflandcollege (planning gereed in 2026) en de nieuwbouw van het Postiljon (planning uitvoering in 2021-2023). Wij vragen het college om in de begroting 2023 met concrete voorstellen te komen hoe de voortgang van het IHP kan worden geborgd.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de spreiding van scholen over onze gemeente. Wij wachten de uitkomsten af en betrekken die zo nodig bij de herziening van het IHP. Hierbij houden wij ook rekening met actuele demografische ontwikkelingen. Indien op basis van dit onderzoek locaties kunnen worden vrijgespeeld, dan leggen we ten aanzien van de herbestemming een prioriteit bij woningbouw.

Multifunctioneel gebruik van onderwijsgebouwen juichen wij toe. Wat ons betreft blijft dit niet beperkt tot kinderopvang.

Sport, kunst en cultuur

Sport

In de afgelopen raadsperiode is een stevige basis gelegd voor het op orde brengen van de sportinfrastructuur. Belangrijke beslissingen zullen in deze raadsperiode worden genomen ten aanzien van het zwembad: de eventuele verlenging van de overeenkomst met Optisport en, daarmee samenhangend, de renovatie. Wij verzoeken het college om voor het zwembad tijdig, vóór het eventuele verlengingsbesluit, een toekomstvisie aan de raad voor te leggen.

Wij vragen het college om in de dit jaar op te stellen sportvisie ook aandacht te besteden aan de mogelijkheden van multifunctioneel en medegebruik van sportaccommodaties. Wij zouden initiatieven hiervoor toejuichen.

Kunst en cultuur

Soest is rijk aan kunst en cultuur en dat vinden wij zeer waardevol. Er is ruimte voor verschillende vormen van kunst in Soest en wij vinden het van groot belang dat we hier plek voor houden. In Soesterberg investeren we in een sociaal-culturele voorziening om ook hier voldoende aanbod te genereren. Kunst moet toegankelijk en dichtbij zijn voor iedereen. De inzet van de cultuurcoach draagt hier aan bij en willen we behouden.

Wij kijken uit naar de dit jaar op te stellen nieuwe cultuurnota. Wij vinden het belangrijk dat de subsidies voor cultuur gekoppeld worden aan de gemeentelijke doelstellingen. Ook verwachten wij hierin een nader advies over de invulling van de in de vorige raadsperiode afgesproken taakstellende bezuiniging.

Financiën

Wij vragen het college de plannen en acties uit dit akkoord uit te werken in de meerjarenbegroting. Wij zijn ons ervan bewust dat nog niet alle financiële consequenties volledig in beeld zijn.

Onze gemeente heeft een goede financiële uitgangspositie. Maar de financiële onzekerheden blijven onverminderd groot. De hoge inflatie, de ontwikkelingen rond het Gemeentefonds (herijking, het 'ravijnjaar' 2026, onderuitputting), de overspannen arbeidsmarkt en - tegelijk - de dreigende economische teruggang maken dit voldoende duidelijk.

Op basis van het nu bekende financiële perspectief zoals geschetst in het overdrachtsdocument, kunnen we stellen dat het voorliggende coalitieakkoord binnen de volgende financiële kaders in beginsel uitvoerbaar lijkt.

1. De meerjarenbegroting is te allen tijde structureel sluitend. Daarbij conformeren we ons aan de richtlijnen zoals deze door de provincie Utrecht aan ons kenbaar worden gemaakt.
2. Dreigende begrotingstekorten worden primair voorkomen door het prioriteren van uitgaven.
3. De reservepositie is voldoende om de beoogde uitgaven te dekken.
4. De algemene reserve behoudt ten minste het in de nota Reserves en voorzieningen bepaalde minimumniveau.
5. De ozb wordt maximaal met de inflatie verhoogd, met dien verstande dat de in de vorige raadsperiode afgesproken verhoging voor de begrotingsjaren 2023 en 2024 gehandhaafd blijft.
6. De specifieke heffingen (waaronder de rioolheffingen, de afvalstoffenheffing en de leges) zijn zo laag mogelijk, maar wel kostendekkend. Hierop zijn beargumenteerde uitzonderingen mogelijk.
7. Indien bezuinigingen noodzakelijk zijn, dan worden de meest kwetsbaren zo veel mogelijk ontzien.

Bijlage - wethouders en portefeuilles

V.l.n.r: Liesa van Aalst-Veldman, Osman Suna, Karin Scholten, Aukje Treep-van Hoeckel

Wethouders Portefeuilles

Karin Scholten	Economie Participatie & Bestuurlijke vernieuwing RO & grondzaken Gemeentelijke accommodaties
Aukje Treep-van Hoeckel	Duurzaamheid en Milieu Natuur en Recreatie Vergunning en Handhaving Infra, Openbare Ruimte en Klimaatadaptie Kunst & Cultuur
Liesa van Aalst-Veldman	Financiën Sociaal Domein (Beleid, Jeugdzorg, Volksgezondheid) Onderwijs en kinderopvang Taskforce
Osman Suna	Volkshuisvesting/Wonen (Masterplan Soest) Sociaal Domein (Werk en Inkomen, inburgering, WMO) Verkeer/mobiliteit Sport en bewegen ICT & Informatiebeleid